

Μάθημα 1ον

(Εισαγωγικόν)

Η ΘΑΥΜΑΣΤΗ ΚΑΡΠΟΦΟΡΙΑ

Διὰ τὸν Κατηχητήν. Διὰ τοῦ Εἰσαγωγικοῦ τούτου Μαθήματος ἐπιδίδκεται ἡ ἐξαρσις τοῦ σκοποῦ καὶ τῶν καρπῶν τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου.

ΕΙΣΑΓΩΓΗ. Καλῶς ὥρίσατε καὶ πάλιν ἐφέτος στὸ Κατηχητικὸ Σχολεῖο, ἀγαπητά μου παιδιὰ. Πιστεύω, πῶς με συγκίνησι ξανακούσατε τὴν καμπάνα τῆς ἐκκλησιᾶς νὰ σᾶς προσκαλῇ χαρωπὰ. Εἶμαι βέβαιος πῶς οἱ παλαιοί, οἱ περυσينوὶ μαθηταί, θὰ εἶχαν νοσταλγήσει τὸ ἀγαπημένον τους σχολεῖο, ὅπου ἐπέρασαν πολλές ὥρες γεμάτες ἀπὸ τὴν εὐλογία τοῦ Θεοῦ καὶ τὴν ἀγνὴ χριστιανικὴ χαρά. Κι' ὅπως ἔλεγε κάποτε ἓνα καλὸ Κατηχητόπουλο γράφοντας σ' ἓνα φίλον του «ῥαῖα περνῶ στὶς ἐξοχὲς τὸ καλοκαίρι, ἀλλὰ αἰσθάνομαι πῶς μοῦ λείπει ἓνας καλὸς φίλος, ἓνας στοργικὸς βοηθός, τὸ Κατηχητικόν μας». Πιστεύω, ὅτι δὲν θὰ ἐλησμονήσατε αὐτοὺς τοὺς μῆνες τῆς ἀναπαύσεως τὰ διδάγματα τοῦ Κατηχητικοῦ κι' ὅτι σὲ κάθε εὐκαιρία θὰ ἐφροντίζατε νὰ κάμετε τὸ καλόν.

Οἱ ὥρες τῆς ξεγνοιασιάς ἐτελείωσαν, παιδιὰ. Τώρα πρέπει νὰ ριφθῆτε με ὀρεξί στὴν δουλειά. Ἔτσι ποὺ σᾶς βλέπω ψημένους ἀπὸ τὸν ἥλιο, ξεκούραστους καὶ με μάτια ποὺ λάμπουν ἀπὸ χαρά, εἶμαι σίγουρος πῶς ὅλα θὰ πᾶνε καλά, με τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ.

Τώρα ὅμως πρέπει νὰ ἀπευθυνθῶ καὶ σ' ἐκεῖνα τὰ παιδιὰ, ποὺ ἐρχονται γιὰ πρώτη φορὰ στὸ Κατηχητικόν. Καλῶς ὥρίσατε στὸ Σχολεῖο τοῦ Χριστοῦ, ἀγαπητά παιδιὰ. Πρέπει νὰ εἰσθε βέβαιοι πῶς σήμερα ἐκάματε κάτι πολὺ μεγάλο, πολὺ σπουδαῖο, ποὺ θὰ ἔχη μεγάλη σημασία γιὰ τὴ ζωὴ σας, γιὰ τὸ μέλλον σας, με τὸ νὰ ἐγγραφῆτε στὸ Κατηχητικὸ Σχολεῖο. Αὐτὸ θὰ γίνῃ ὁ βοηθός σας, ὁ σύντροφός σας, ὁ συμπαραστάτης σας. Ἡ Ἀγία μας Ἐκκλησία, ποὺ εἶναι ἡ πνευματικὴ μητέρα ὅλων μας σᾶς τὸ προσφέρει, γιὰ νὰ

σας βοηθήση νά γίνετε ἄνθρωποι καλοί, χρήσιμοι στήν κοινωνία, στολίδι ἀληθινά, πού θά σκορπᾶτε φῶς καί χαρά στό πέρασμά σας. Πιστεύω πῶς κι' ἐσεῖς θ' ἀγαπήσετε τὸ Κατηχητικό Σχολεῖο. Καί θά κυττᾷ ζωηρά ἀπὸ χαρούμενη προσμονή ἡ καρδιά σας, ὅταν θ' ἀκούτε τὴν καμπάνα, κάθε ἐβδομάδα, νά σᾶς προσκαλῇ. Θά γίνετε ἔτσι κι' ἐσεῖς, ὅπως καί οἱ παλαιότεροι μαθηταί, μικροὶ ἀλλὰ γενναῖοι στρατιῶται τοῦ Χριστοῦ, παλληκάρια πού μεθαύριο θά κάμετε ὠραίους ἀγῶνες γιὰ τὸ καλὸ ὅλων τῶν ἀνθρώπων.

Ἦθελα, ὅμως, νά ἐρωτήσω ὅλους σας, καί παλαιούς καί νέους μαθητάς: Τί λέτε, ὅλα τὰ παιδιὰ τῆς ἡλικίας σας πού ἔχει ἡ ἐνορία μας, βρίσκονται αὐτὴ τῇ στιγμῇ ἐδῶ, μαζί μας; (...) Ὁχι, βεβαίως. Τί γνώμην ἔχετε, μήπως παρουσιάζεται ἡ εὐκαρία νά κάμετε ἀμέσως ἀπὸ σήμερα μιά καλὴ πρᾶξι; (...) Νά φροντίσετε νά φέρετε κι' ἐκεῖνα τὰ παιδιὰ, πού σήμερα λείπουν ἀπὸ τὸ Κατηχητικό μας. Τί θά κάμετε δηλαδή; (Ὁ κατηχητὴς ἄς προκαλέσῃ μερικὰς συντόμους ἀποκρίσεις καί ἄς δώσῃ συμπληρωματικὰς συμβουλὰς). Μὲ διάκρισι, παιδιὰ, μὲ καλωσύνη, μὲ χαρούμενη διάθεσι, ἀλλὰ καί γεμάτοι ἀπὸ εὐγενικὴ ἐπιμονὴ νά προσκαλέσετε τοὺς γνωστούς καί τοὺς φίλους σας στὸ Κατηχητικό μας. Κι ὅχι μόνον αὐτό. Δὲν ἀρκεῖ νά τοὺς φέρετε μιά φορὰ καί νά μὴ ἐνδιαφερθεῖτε πλέον γι' αὐτούς. Πρέπει κάθε φορὰ τὸ μάτι σας νά τοὺς ἀναζητῇ κι' ἂν τυχὸν λείπουν ἀπὸ τὸ μάθημα νά φροντίζετε νά μαθαίνειν γιατί λείπουν. Αὐτὸ εἶναι τὸ πρῶτο ἀγώνισμα, πού σᾶς ἀναθέτει ἀμέσως - ἀμέσως ἀπὸ σήμερα τὸ Κατηχητικό Σχολεῖο. Σὺμφωνοι; (...) Μπράβο, παιδιὰ.

Καί σ' αὐτόν, φυσικά, ἀλλὰ καί σ' ὅλους τοὺς ἀγῶνες, πού θά κάμετε στὸ Κατηχητικό Σχολεῖο καί ἐν συνεχείᾳ σέ ὅλη σας τὴν ζωὴ, δὲν θά εἴσθε μόνοι σας. Θά ἔχετε ἐνὰ Μεγάλο καί Παντοδύναμο Συμπαραστάτη. Ποιὸς εἶναι; (...) Ὁ Θεός, μάλιστα. Καί πῶς ζητοῦμε τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ; (...) Μὲ προσευχή. Δὲν νομίζετε, λοιπόν, πῶς πρὶν ἀρχίσωμε τὸ μάθημά μας πρέπει νά προσευχήθωμε; (...) Σηκωθεῖτε ὅλοι. Σὲ στάσι προσοχῆς, γιατί θά συνομιλήσωμε μὲ τὸν Θεὸ καί Πατέρα μας. Σοβαροὶ καί ἀφωσιωμένοι. Ἔτσι, παιδιὰ; (...).

(Ἡ Προσευχὴ εἰς τὴν ἀρχὴν καί τὸ τέλος τοῦ μαθήματος θά γίνεται ὡς ὑποδεικνύεται ἐν τῇ Εἰσαγωγῇ).

ΔΙΗΓΗΣΙΣ. Σὲ μιά ἑλληνικὴ πόλι, ἀγαπητὰ μου παιδιὰ, ἔγιναν πρὶν ἀπὸ μερικά χρόνια τὰ ἑκαίνια μιᾶς μεγάλης χειρουργικῆς κλινικῆς. Ἦτο ἓνα ὠραῖο φθινοπωρινὸ βράδυ. Πολλὺς κόσμος εἶχε συγκεντρωθῇ στὰ πεζοδρόμια, γιὰ νὰ ἰδῇ τοὺς ἐπισήμους πού ἐφθάναν μὲ τὰ αὐτοκίνητά τους πού ἀστραφταν μὲς στὴ νύχτα. Ἡ κλινικὴ ἦτο κατὰφωτῇ καί γιὰ μιά στιγμὴ ἐφάνη σ' ἓνα ἀπὸ τὰ παράθυρα τῆς κάποιος σεβαστός, μὲ γκρίζα μαλλιά ἄνθρωπος. Τὸ πρόσωπό του ἦτο γεμάτο σεμνότητα καί γλυκύτητα.

— Νὰ ὁ γιατρός!, εἶπε κάποιος ἀπὸ τὸ πλῆθος, πού ἦτο συγκεντρωμένο στὸ ἀντικρινὸ πεζοδρόμιο. Δικῇ του εἶναι ἡ κλινικὴ.

— Ἀ, ἀνεστέναζε κάποια μεσόκοπη γυναίκα. Ὁ Θεὸς νά τοῦ δίδῃ ὅλα τὰ καλὰ τοῦ οὐρανοῦ καί τῆς γῆς. Εἶναι ὁ σωτήρας μου, ὁ καλὸς ἄγγελος πού μοῦ ἔστειλε ὁ Χριστός. Σήμερα θά ἤμουν πεθαμένη ἂν δὲν ἐρχόταν αὐτὸς νά ἀνοίξῃ τὴν πόρτα μου καί νά μὲ γιατρέψῃ, νά μὲ γλυτώσῃ χωρὶς πληρωμὴ.

— Καί τὸ δικό μου παιδί θά ἦτο χαμένο, ἂν αὐτὸς δὲν τὸ ἔσωζεν, εἶπεν ἓνας ξερασαλὸς ἐργάτης. Ἦμουν ἀνεργος, δὲν εἶχαμε μπούκα νά βάλωμε στὸ στόμα μας, ὅταν αὐτὸς ὁ εὐλογημένος ἄνθρωπος, δὲν ξέρω πῶς, ἔμαθε πῶς τὸ παιδί μου εἶναι ἀρρωστο βαρεῖα. Ἦλθε, γέμισε τὸ σπίτι μας ἀγαθὰ, καί γιάτρεψε τὸ παιδί μου.

— Αὐτὸς δὲν εἶναι ἄνθρωπος, εἶναι ἄγγελος!, ἐμβύθισε μιά γριούλα. Ὁ κόσμος συνέχισε νὰ ὁμιλῇ γιὰ τὴν καλωσύνη τοῦ γιατροῦ καί οἱ ἐπίσημοι συνέχισαν νά καταφθάνουν στὴν καινούργια κατὰφωτὴ κλινικὴ.

Ὁ γιατρός μὲ εὐγένεια ἐδεχέτο τοὺς ἐπισκέπτας στὸ κεφαλόσκαλο, ἐνῶ πᾶν ἀπὸ τὸ κεφάλι του ἦτο κρεμασμένη στὸν τοίχο μιά μεγάλῃ εἰκόνα τοῦ Χριστοῦ στὸν Σταυρό.

Ἀργότερα, ὅταν πιά ὅλοι οἱ προσκεκλημένοι εἶχαν ἐλθεῖ, καί συνεκentrώθησαν στὸ σαλὸν καθισμένοι στὶς πολυθρόνες, ἤκουσαν ἀπὸ τὸν γιατρὸ νὰ τοὺς λέγῃ:

— Ἀγαπητοὶ φίλοι, σᾶς εὐχαριστῶ γιὰ τὴν τιμὴ πού μοῦ ἔκαματε ἀπὸψε, νά παρευρεθεῖτε στὰ ἑκαίνια τῆς νέας μου κλινικῆς.

Δοξάζω τὸν πανάγαθο Θεὸ πὺν ἐξεπλήρωσε σήμερα ἓνα μεγάλο μου ὄνειρο. Θὰ προσπαθῶ νὰ κάμω αὐτὸ τὸ κτῖριο κέντρο ἀγάπης, βοηθείας τῶν ἀνθρώπων. Πιστεύω πῶς ἔχετε ἤδη ἐπισκεφθῇ ὁλόκληρο τὸ κτῖριο, καὶ τὰ δωμάτια τῶν ἀρρώστων καὶ τὸ χειρουργεῖο κι' ὅλους τοὺς ἄλλους χώρους. Ἐνα δωμάτιο εἶναι ἀκόμη κλειστὸ, αὐτὸ πὺν βρίσκεται πίσω ἀπὸ αὐτὴ τὴν πόρτα! Κι' ἔδειξε ὁ γιατρός μὲ μιά ἀργὴ κίνησι τοῦ χεριοῦ του μιά κλειστὴ λευκὴ πόρτα, στὴν μιά πλευρὰ τοῦ σαλονιοῦ.

— Τί ὑπάρχει πίσω ἀπὸ αὐτὴ τὴν πόρτα, γιατί; ἡρώτησε ἀμέσως κάποιος μὲ περιέργεια.

— Θὰ σᾶς τὴν ἀνοίξω, ἀγαπητοὶ φίλοι, κάμετε ὑπομονήν. Μόνο πὺν προηγουμένως θὰ ὑποχρεωθῆτε νὰ ἀκούσετε μιά μικρὴ ἱστορία, πὺν θὰ σᾶς βοηθήσῃ νὰ καταλάβετε τὴν ἀξία αὐτῶν πὺν θὰ ἴδῃτε.

Κάθισε ὁ γιατρός ἥρεμα σὲ μιά καρέκλα, καὶ οἱ προσκεκλημένοι του κάμφωσαν τὰ μάτια τους στὰ χεῖλη του, μὴ χάσουν αὐτὴ τὴν τόσο μυστηριώδη ἱστορία, πὺν θὰ ἔλεγεν ὁ μεγάλος καὶ τόσο ἐπιτυχημένος γιατρός τῆς πόλεως.

— Πρὶν ἀπὸ πολλὰ χρόνια — ἤρχισεν ἐκείνος — σ' ἓνα χωριουδάκι τῆς Θεσσαλίας ἔζοῦσε μιά μικρὴ οἰκογένεια, φτωχή, ἀλλὰ τίμια καὶ νοικοκυρεμένη· ὁ πατέρας, ἡ μητέρα κι' εἶχαν δυὸ ἀγόρια, τὸν Στέλιο καὶ τὸν Δημήτρη. Ἡ ζωὴ ἦτο γαλήνια καὶ εὐλογημένη σ' ἐκεῖνο τὸ μικρὸ καὶ μισολησμονημένο χωριό. Τὰ σπίτια ἦσαν κτισμένα σ' ἓνα λοφίσκο, μπροστὰ στὴ θάλασσα, πὺν γέμιζε τὸ καλοκαίρι μὲ δροσιά καὶ φρεσκάδα ὁλόκληρο τὸ χωριό. Τὰ παιδιὰ ἦσαν χαρούμενα κι' ὅταν δὲν εἶχαν μαθήματα ἢ ἄλλες δουλειές, ἔτρεχαν καταφορίζοντας πρὸς τὴν θάλασσα, νὰ παίξουν στὴν ἀμμουδιά, νὰ ρίψουν στὸ νερὸ βαρκοῦλες καμωμένες ἀπὸ φλοῦδες πεύκου, νὰ κολυμπήσουν τὸ καλοκαίρι. Κάποια μέρα, — ἦταν φθινόπωρο ὁπῶς, καλὴ ὥρα, καὶ σήμερα —, κάποια συγγενισὰς τους ἀπὸ τὸ κοντινὸ χωριό, μιστὴ ὥρα δρόμο, ἦλθε νὰ τοὺς ἐπισκεφθῇ. Ἦτο κάλῃ καὶ θεοφοβούμενη γυναικί, πολὺ ἀγαπητὴ ἀπὸ ὅλους. Μάζευε κοντὰ τῆς τὰ παιδιὰ καὶ πάντα τοὺς ἔλεγε μιά ὁμορφὴ ἱστορία. Ἀπὸ τὸ στόμα τῆς ἤκουσαν αὐτὴ τὴ φορά μιά εἰδησι πολὺ παράξενη: ὁ νέος ἱερεὺς, πὺν εἶχεν ἔλθει στὸ χωριό τους τώρα τελευταία,

συνεκέντρωνε κάθε Κυριακὴ ἀπόγευμα τὰ παιδιὰ στὴν Ἐκκλησίαν καὶ τοὺς ἔκανε ὥραϊα μαθήματα. Τοὺς ἔλεγε διδακτικὲς ἱστορίες ἀπὸ τὴν Παλαιὰ ἢ τὴν Καινὴ Διαθήκη, τοὺς ἐμάθαινε χαρωπὰ, ὁμορφα τραγουδιὰ, τοὺς ἔδιδε συμβουλὲς γιὰ τὴν ζωὴ τους. Κατηχητικὸ Σχολεῖο εἶχεν ὀνομάσει ὁ καλὸς ἱερεὺς ἐκεῖνα τὰ μαθήματα καὶ τὰ παιδιὰ ὅλο καὶ πλήθαιναν, σὰν πεινασμένα πουλιὰ, τριγύρω του κι' ἔπαιρναν καὶ φύλαγαν προσεκτικὰ μὲς στὴν ψυχὴ τους τὰ θεϊκὰ λόγια, πὺν τοὺς ἔλεγε.

Αὐτὰ εἶπε ἡ συγγενισὰς τους κι' ὕστερα συνέχισε νὰ συζητῇ μὲ τὴν μητέρα τῶν παιδιῶν γιὰ ἄλλα ζητήματα. Τὰ δυὸ παιδιὰ ἔμειναν γιὰ λίγο σιωπηλά. Τοὺς εἶχε κάμει μεγάλη ἐντύπωσι αὐτὸ πὺν ἤκουσαν. Τί κρίμα νὰ μὴ ἔχουν καὶ στὸ δικὸ τους τὸ χωριό ἓνα Σχολεῖο σὰν κι' αὐτὸ! Ὁ Στέλιος ὅλη τὴν ὑπόλοιπὴ ἑβδομάδα δὲν ἔπαυσε νὰ τὸ συλλογίζεται. Ὅταν ξημέρωσε ὁ Θεὸς τὴν Κυριακὴ, εἶχε πιά λάβει τὴν ἀπόφασί του. Παίρνει ἰδιαίτερος μετὰ τὸ μεσημεριανὸ φαγητὸ τὸν Δημήτρη καὶ τοῦ λέγει:

— Ἔξεις τί σκέφθηκα; Δὲν εἶναι παρὰ μιστῆς ὥρας δρόμος γιὰ τὸ χωριό πὺν γίνεται κάθε Κυριακὴ αὐτὸ τὸ Σχολεῖο. Τί λές, νὰ ποῦμε στὸν πατέρα νὰ μᾶς ἀφήσῃ νὰ πηγαίνουμε; Μέρα θὰ πηγαίνουμε, μέρα θὰ γυρίζουμε.

— Ὡχ, καὶμένε!, εἶπεν ὁ Δημήτρης. Θὰ κάνωμε κάθε Κυριακὴ τόση ὥρα δρόμο γιὰ ν' ἀκούμε ἱστορίες... Κι' ὕστερα, πὺν θὰ ἀφήσωμε τὴν παρέα μας. Τὴν Κυριακὴ θὰ κολυμπήσωμε, τὴν Κυριακὴ θὰ κάνωμε βόλτα, τὴν Κυριακὴ θὰ παίξωμε.

Ὁ Στέλιος ὁμῶς ἐπέμεινε. Ὑπεχώρησε ὁ Δημήτρης, ἰδίως ὅταν ὁ Στέλιος τοῦ εἶπε:

— Ἄς πᾶμε τούλάχιστο μιά Κυριακὴ, νὰ ἰδοῦμε τί μάθημα γίνεται κι' ἂν δὲν μᾶς ἀρέσῃ, δὲν ξαναπᾶμε.

Ὁ πατέρας τους τὸ ἐσκέφθη ὀλίγον. Ἦτο ἡ ἀπόστασις, ἀλλὰ ὁ Στέλιος εἶπε, πῶς πολλοὶ ἄνθρωποι πηγαionoέρχονται τὴν Κυριακὴ σ' αὐτὸ τὸ δρόμο. Ἡ μητέρα ἐστάθη πλάι στὰ παιδιὰ καὶ γεμάτῃ χαρὰ πὺν ἤκουε νὰ διπλοῦν γιὰ τέτοια καλὰ κι' ὠφέλιμα λόγια, παρεκάλεσε μὲ σεμνότητὰ τὸν ἄνδρα τῆς νὰ δώσῃ τὴν ἀδεια στὰ παιδιὰ. Καὶ ἡ ἀδεια τελικὰ ἐδόθη.

ἤτοιμάσθησαν καὶ ἐξεκίνησαν. Τὰ πόδια τοὺς ἐλαφρὰ καὶ βιαστικά τοὺς ἔφεραν γρήγορα στὴν πόρτα τῆς ἐκκλησίας τοῦ ἄλλου χωριοῦ. Χαρούμενα τραγούδια τοὺς ἐσταμάτησαν.

— Τί ὥρατα ποὺ τραγουδοῦν!, εἶπεν ὁ Στέλιος μαγεμένος. Ὁ καλὸς ἱερεὺς τοὺς εἶδε νὰ στέκωνται διστακτικοὶ στὴν πόρτα καὶ ἐσκόπη, τοὺς ἐπλησίασε καὶ τοὺς ἔφερε ἀνάμεσα στ' ἄλλα παιδιά.

Ὡ, ἐκεῖνη ἡ ἡμέρα ἦτο ἀλησιμύνητη. Ἦτο μιά μεγάλη, σπουδαία ἡμέρα. Τὰ παιδιά γυρίζοντας στὸ χωριὸ τοὺς τὴν ὥρα ποὺ ἐβασίλευεν ὁ ἥλιος πετοῦσαν ἀπὸ χαρὰ. Ἀντήλλασαν ἐντυπώσεις, ξεφώνιζαν καὶ προσπαθοῦσαν νὰ θυμηθοῦν τὰ λόγια ἀπὸ τὰ γλυκὰ χριστιανικὰ τραγούδια, ποὺ εἶχαν ἀκούσει.

— Εἶδες τί ὁμορφὴ καὶ συγκινητικὴ ἦτο ἡ ἱστορία!, εἶπεν ὁ Στέλιος.

— Πόσον εἶμαι εὐχαριστημένος ποὺ ἦλθαί, τοῦ ἐξωμολογήθῃ ὁ Δημήτρης κοκκινίζοντας ἀπὸ χαρὰ.

Ἐκεῖνο τὸ βράδυ δὲν εἶχαν καθόλου ὄρεξι γιὰ φαγητὸ τὰ δύο παιδιά. Διηγέθησαν στοὺς γονεῖς τοὺς ὅλα ὅσα ἤκουσαν καὶ εἶδαν καὶ τοὺς παρεκάλεσαν νὰ τοὺς ἀφήνουν νὰ πηγαίνουν κάθε Κυριακὴ στὸ Κατηχητικὸ. Ὁ πατέρας τοὺς συμφώνησε.

— Μόνο νὰ εἰσθε φρόνιμοι καὶ νὰ γυρίζετε γρήγορα γιὰ νὰ μὴν ἀνησυχεῖ ἡ μητέρα σας κι ἐγώ, εἶπε.

Μὲ πόση λαχτάρα τὰ δύο παιδιά ἐπερίμεναν νὰ φθάσῃ ἡ ἄλλη Κυριακή. Τώρα δὲν θὰ ἐπῆγαιναν μονάχα δύο. Κι' ἄλλοι τρεῖς φίλοι τοὺς, στοὺς ὁποίους εἶχαν ὁμιλήσει γιὰ τὸ νέο ἐκεῖνο Σχολεῖο τοῦ Θεοῦ θὰ ἤρχοντο μαζί τους.

Ἐτσι, μὲ χαρὰ ἐπέρασε ὅλο τὸ φθινόπωρο. Τὰ πράγματα ἤρχισαν νὰ γίνωνται δύσκολα, ὅταν ἐφθάσεν ὁ χειμῶνας. Οἱ φίλοι τοὺς ἐγκατέλειψαν καὶ τὰ δύο παιδιά μέσα στὰ κρύα καὶ στὰ χιόνια συνέχισαν νὰ πηγαίνουν γεμάτα ἐπιμονὴ καὶ χαρὰ στὸ Κατηχητικὸ τοὺς. Οἱ φίλοι τοὺς προσπαθοῦσαν νὰ τοὺς ξεμυαλίσουν:

— Καθίστε, καὶ τὸ ἀπόγεμα θὰ ρίψωμε τίς καινούριες βάρκες στὴ θάλασσα, τοὺς ἔλεγον. Ἡ, θὰ παίξωμε ποδόσφαιρο.

Ὅμως τὰ δύο ἀδελφία δὲν ἤκουαν τέτοια λόγια. Ἀγαποῦσαν μ' ὅλη τους τὴν καρδιά τὸ Κατηχητικὸ καὶ γιὰ τίποτε, γιὰ κανένα παχνίδι, δὲν θὰ τὸ ἀφῆναν. Οἱ γονεῖς τοὺς καὶ οἱ γείτονες τὰ κα-

μάρωναν. Ἀπὸ τότε ποὺ ἐπῆγαιναν σ' αὐτὸ τὸ εὐλογημένον σχολεῖο ἔγιναν πρὸ καλὰ, πρὸ φρόνιμα, πρὸ ὑπάκουα.

Νὰ μὴ σᾶς κουράζω, ἀγαπητοὶ φίλοι, συνέχισε ὁ γιατρός συγκινημένος, λέγοντάς σας τέτοιες παλιῆς ἱστορίες. Τὰ παιδιά ἐμεγάλωναν μὲ τὴ χάρι τοῦ Θεοῦ, ὅταν μιά συμφορὰ ἐκτύπησε τὸ ταπεινὸ καὶ πτωχὸ ἐκεῖνο σπιτί. Ὁ πατέρας ἦτο φαρᾶς καὶ μιά μέρα χάθηκε, πνίγηκε στὴ θάλασσα. Ὁ καιρὸς ἦτο ἀσχημος, ὁμως ἐκεῖνος ἐβγήκε νὰ ψαρέψῃ, γιατί ἦτο πολὺ πτωχὸς κι' ἔπρεπε ἀπὸ τὰ ψάρια νὰ ζήσουν. Μάταια τὸν περίμενε ἡ μητέρα στὸ κατῶφλι μὲ μάτια θολὰ ἀπὸ τὰ δάκρυα. Ὑστερα ἀπὸ λίγες μέρες ἡ θάλασσα ἐβγάλε τὸ σῶμα του σὲ μιά ἐρημὴ ἀκρογιαλιά.

Ἡ δυστυχία ἐμπῆκε τότε στὸ σπιτικόν. Ἐποῦλησε ἡ δύστυχὴ γυναίκα ὅ,τι εἶχε καὶ δὲν εἶχε καὶ τέλος ἐπῆρε τὰ παιδιά της καὶ ἐπῆγε στὴν κοντινὴ πόλιν γιὰ νὰ ἐργασθῇ. Ἦρχισε νὰ πλένῃ, νὰ σκουπίζει, νὰ κἀνῃ τίς πρὸ κουραστικές καὶ ταπεινὲς δουλειές. Τὰ παιδιά βοηθοῦσαν ὅσομποῦσαν. Ὁ Στέλιος ἦτο μεγαλύτερος. Πῆγαινε τώρα στὸ νυκτερινὸ Γυμνάσιο, ἀλλὰ τὴν ἡμέρα ἐιργάζετο σ' ἓνα μπυακάλικο. Τὸ ἀφεντικό του ἦτο σκληρό, ἀλλὰ ἔκανε ὑπομονὴ κι' οὔτε ἔλεγε τίποτε στὴν μητέρα του. Εἶχαν τόσο ἀνάγκη κι' ἀπὸ τὰ λίγα αὐτὰ χρήματα, ποὺ ἔπαιρνε. Στὴν πόλιν εὐρήκαν καὶ τὸ Κατηχητικὸ Σχολεῖο πάλι. Ἦτο ἡ πρὸ μεγάλη τους χαρὰ νὰ τρέχουν κάθε πρωί, ἀκούοντας τὴν καμπάνα νὰ κτυπᾷ. Κι' ὅχι μονάχα αὐτό. Δὲν ἔπαυσαν νὰ ἐφαρμόζουν ὅσα ἐδιδάσκοντο. Πολλὰς φορὲς ὁ Στέλιος ἤκουε μιά φωνὴ μέσα του:

— Κλέψε λίγη ζάχαρι, κλέψε ἓνα κουτί γάλα! Ἐχετε τόσες ἀνάγκες!

Ὅμως ἐκεῖνος θυμώταν πῶς ὁ Θεὸς δὲν εὐλογοῦσε καὶ δὲν ἀγαποῦσε τοὺς κλέπτας. Καὶ δὲν ἀπλῶνε τὸ χέρι του σὲ τίποτε.

— Ἄ, παιδάκια μου!, τοὺς εἶπε ἓνα βράδυ ἡ μητέρα τους, ὅταν καὶ τὰ δύο, σὰν ἔρημα πουλιά, μαζεύτηκαν πλὴθὺς μέσα στὸ ὑπόγειο, ποὺ ἔμεναν. Ἀπλῶσε τὰ χέρια της, σκασμένα καὶ γδαρμένα ἀπὸ τὸ ξενοδούλεμα, τὰ χαΐδεψε καὶ τὰ μάτια της γέμισαν δάκρυα. Παιδάκια μου, νοιώθω τίς δυνάμεις μου νὰ λιγοστεύουν. Φοβᾶμαι πῶς δὲν θὰ ζήσω ἀκόμη πολὺ.

— Θά ζήσης, μητέρα, θά ζήσης!, είπαν εκείνα κι' έπεσαν με κλάματα στην άγκαλιά της φιλώντας την. Θά ζήσης, γιατί 'εμείς μεγαλώνουμε. Θά δουλεύουμε μόνχα 'εμείς κι' 'εσύ θά ξεκουραστής.

Ή μητέρα έκούνησε τὸ κεφάλι σάν κάτι νά 'γνώριζε.

— Μακάρι, είπε, όμως, δ'τι κι 'άν γίνῃ, 'εσείς μὴ φύγετε ποτὲ ἀπὸ τὴν 'Εσολησία. Κοντὰ στὸ Θεό, παιδιά μου, γιὰ νά 'χετε τὴν εὐλογία καὶ τὴν προστασία του. Μὴ λησμονήσετε ποτὲ αὐτὰ πού μαθαίνετε στὸ Κατηχητικό.

Ή μητέρα σάν νά εἶχε προαισθανθῇ. 'Ένα πρωτὶ τοὺς ἄφησε καὶ πῆγε στὸς οὐρανοὺς. Μέρους ὁλόκληρης ἔδωσαν τὰ δυὸ μικρὰ ὄρφανά. Οἱ γείτονες τὰ προστάτευσαν στὴν ἀρχή, ὕστερα κουράστηκαν κι' ἐκείνοι. Ὁ Δημήτρης ἤρχισε νά δουλεύῃ σ' ἕνα γαλατῆ-δικο, ὅπου καὶ κοιμόταν τὰ βράδια. Κι' ὁ Στέλιος ἔμεινε πιά στὸ πατάρι τοῦ μπακάλικου. Τὸ χειμῶνα κρύωναν καὶ ὑπέφεραν πολὺ, γιὰτὶ δὲν εἶχαν χονδρά καὶ ζεστά ρούχα, βαρεῖά σκεπάσματα γιὰ τὴν νύχτα.

— Δὲν μπορεῖς νά κλέψῃς ἀπὸ τὸ ταμεῖο σας λίγα χρήματα; ἠρώτησε μιὰ μέρα ἕνας γνωστός τους τὸ Στέλιο. 'Έτσι θ' ἀγορά-σετε καμμιὰ μάλλινη μπλοῦζα νά μὴ κρυώνετε. Ὁ Στέλιος τὸν ἔκοι-ταξε ἐπιτιμητικά:

— Λησμώνησες τί μάθαμε στὸ Κατηχητικό; ἠρώτησε. Λίγο πρὶν πεθάνῃ ἡ μητέρα μας, μᾶς συμβούλευε νά μὴ ξεχάσωμε τίποτε ἀπὸ ὅσα ἤκούσαμε σ' αὐτὸ τὸ εὐλογημένο Σχολεῖο. Ὁ ἄλλος ντράπηκε καὶ χαμήλωσε τὰ μάτια.

Μιὰ μέρα ἦρθε ξαναμμένος καὶ τὸν βρῆκε ὁ Δημήτρης.

— Θά φύγω, εἶπε, θά πιάσω δουλειὰ σὲ καράβι.

— Δηλαδῇ, θά χωρίσωμε Δημήτρη; ἠρώτησε ὁ Στέλιος δακρυ-σμένος.

— Καλύτερα νά χωρίσωμε, παρὰ νά πεθάνωμε!, εἶπεν ὁ ἄλλος. Καὶ σὲ λίγες μέρες ἔφυγε, ἔξαφανίστηκε. Ὁ Στέλιος ἔμεινε μόνχος. Στὸ μπακάλικο ὑπέφερε πολὺ. Τὸ ἀφεντικό του διαρκῶς τὸν μάλωνε, ὅταν μάλιστα θύμωνε, ἄρπαζε στὰ χέρια του καὶ πετοῦσε κα-τεπάνω στὸ καμένο παιδί, δ'τι κι 'άν εὕρισκετο ἔμπρὸς του. Ὁ Στέλιος ἔκανε ὑπομονή.

— Ὁ Χριστὸς μᾶς δίδαξε νά ὑπομένωμε!, ἔλεγεν. 'Εκεῖνος ποὺ ἦτο Υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὑπέφερε χειρότερα.

Τὸ ἀφεντικό του ἦτο ἕνας γέρος ἀδύνατος μὲ γυαλιά, ἔρημος, χωρὶς οἰκογένεια. Ὅλοι οἱ ὑπάλληλοι τὸν μισοῦσαν. 'Εκεῖνος τὸ καταλάβαινε καὶ ἐγίνετο ἀκόμη πιὸ σκληρός. 'Έμεινε στὸ σπῆτι, πού εὕρισκετο ἐπάνω ἀπὸ τὸ κατᾶστημα, καὶ πολλὰς φορὲς κατέ-βαινε μεσάνυχτα γιὰ νά ἰδῇ μήπως ὁ Στέλιος, πού κοιμόταν ἐκεῖ, ἔ-τρωγε τίποτα κρυφὰ ἢ ἔκλεπτε. Κάποτε ὁ Στέλιος δὲν τὸν ἤκουσε. 'Εκείνῃ τὴν ὥρα προσήυχετο κι' ἐπειδὴ ἐνόμιζε πὼς ἦτο μόνος, προσ-ῆυχετο μὲ δυνατὴ φωνή. 'Εκλαίει παρακαλῶντας νά τὸν δυναμῶνῃ ὁ Θεός, γιὰ νά ἀντέξῃ τὸν κακὸν χαρακτήρα τοῦ ἀφεντικού του, πού τόσο τὸν ἐβασάνιζε.

— Δώσε του όμως, Θεέ μου, προσέθεσε, ὅλα τὰ καλὰ, δώσε του τὴν εὐλογία Σου, νά εἶναι ὑγιής καὶ οἱ δουλειές του νά πᾶνε καλὰ. 'Εγὼ καταλαβαίνω πὼς κι' ἐκεῖνος εἶναι δυστυχής, γιὰτὶ εἶναι μόνος καὶ ἔρημος ὅπως θά ἤμουναι κι' ἐγὼ ἂν δὲν εἶχα 'Εσένα...

Ὁ σκληρὸς ἐκεῖνος γέρος ἔμεινε σάν ἀπολιθωμένος ἀπὸ τὴν ἐκ-πληξί του. Γιὰ πρώτη φορὰ ἐνοιωσε τὴν καρδιά του νά ραγίξῃ καὶ ἕνα κύμα θερμότητος καὶ τρυφερότητος νά τοῦ γεμίξῃ τὰ στήθη. Γιὰ πρώτη φορὰ ἤκουσε ἄνθρωπο νά θέλῃ τὸ καλὸ του, τὴ στιγμή πού ὅλοι ἠύχοντο νά πεθάνῃ, νά δυστυχίσῃ, νά τιμωρηθῇ γιὰ τὴν σκληρότητά του. Ἡθέλησε ν' ἀνοίξῃ τὴν ἀγκαλιά του σ' ἐκεῖνο τὸ γονατισμένο πτωχὸ παιδί, πού εἶχε τὸ κουράγιο νά προσεύχεται γι' αὐτόν. Ὅμως ἀπὸ ντροπὴ δὲν ἐτόλμησε. 'Εγύρισε πατώντας στὰ νύχια κι' ἔμεινε ἄπνους ὅλη τὴ νύκτα.

Ἀπὸ τὴν ἄλλη μέρα ἤλλαξε ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος. 'Εγίνε καλὸς καὶ ὑπομονετικὸς καὶ χωρὶς νά ἐξηγήσῃ τίποτε, ἐπειδὴ ὁ Στέλιος ἐτελείωνε τὸ Γυμνάσιο ἐκεῖνο τὸ χρόνο, τοῦ ἀνέθεσε τὸ ταμεῖο.

Ὁ Στέλιος ἐδόξασε τὸν Θεὸ γιὰ τὴν ἀλλαγὴ. Θυμῶταν ἐκεῖνο τὸν ἀγαθὸ πατᾶ τοῦ πρώτου Κατηχητικοῦ Σχολείου, πού τοὺς ἔλεγε:

— Προσευχηθῆτε κι' ὁ Θεὸς θά σᾶς βοηθῇ.

Πόσα εἶχε μάθει, πόσο ἐνοιωθε γεμάτῃ ἀπὸ κρυφὴ χαρὰ τὴν νύχτα του, ἐξ αἰτίας αὐτῶν πού ἤκουε στὸ Κατηχητικὸ Σχολεῖο.

— Εὐλογημένη ἡ ὥρα πού ἐπῆγα, ἔλεγε.

Όταν έτελείωσε τὸ γυμνάσιο, ἓνα βράδυ τὸν ἐκάλεσε τὸ ἀφεντικό του καὶ τοῦ εἶπε:

— Έμαθα πῶς τέλειωσες τὸ γυμνάσιο.

— Ναί, εἶπεν ὁ Στέλιος. Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ, γιατί εἰμαι πολὺ πτωχὸς ὅπως ξέρετε.

— Τώρα τί θὰ κάμης; ἠρώτησε ὁ γέρος κοιτάζοντας τάχα ὀδία-φορα ἀπὸ τὸ παράθυρο.

— Θὰ συνεχίσω νὰ ἐργάζωμαι.

— Δὲν θέλεις νὰ σπουδάσης; ἠρώτησε ὁ γέρος κοιτώντας τον στὰ μάτια.

— Θέλω, κύριε, πολὺ τὸ θέλω. Όμως πῶς; Δοξάζω τὸ Θεὸ γιὰ ὅσα ἔμαθα ὡς τώρα, ἐγώ, ἓνα πτωχὸ χωριατόπουλο. Δὲν ἔχω χρήματα γιὰ νὰ σπουδάσω.

— Ἄν ἐγὼ σοῦ βρῶ μιὰ δουλειὰ στὴν Ἀθήνα, θέλεις νὰ δουλεύης καὶ νὰ σπουδάσης; ἠρώτησεν ὁ γέρος.

Ὁ Στέλιος ἔπεσε καὶ τοῦ κατεφίλησε τὰ χέρια.

— Θέλω, πολὺ τὸ θέλω καὶ σὰς εὐχαριστῶ πολὺ, ἐπιθύρισε συγ-κινήμενος.

— Τί θέλεις νὰ σπουδάσης;

— Γιατρός!, ἐφώναξεν ὁ Στέλιος.

— Γιατί γιατρός;

— Γιατί ἔτσι θὰ ἤμπορῶ νὰ κάνω καλὸ στοὺς ἀνθρώπους, ποὺ υποφέρουν, ἀπεκρίθη ὁ νέος.

— Καὶ ποῦ ἔμαθες νὰ κάνης καλὸ στοὺς ἄλλους; ἠρώτησε συγκι-νημένος ὁ γέρος.

— Στὸ Κατηχητικὸ Σχολεῖο, κύριε. Ἀλλὰ τώρα δὲν ἠπόρῶ νὰ βοηθήσω τοὺς δυστυχισμένους. Ἄν ὅμως γινόμεουν γιατρός...

— Ἐτοιμάσου, λοιπόν, γιατί αὐριο φεύγεις!, διέταξε τὸ ἀφεντικό καὶ τοῦ ἐθύρισε τὴν πλάτη θέλοντας νὰ τοῦ δείξῃ, πῶς ἡ συζήτησις ἐτελείωσε.

Ἔτσι ὁ Στέλιος ἐσπούδασεν ἱατρικὴ. Μὲ τὴν βοήθεια τοῦ γέρου ἐπῆγε ἀκόμη καὶ στὴν Γαλλία, γιὰ νὰ συνεχίσῃ τίς σπουδές του. Κι' ὅταν ὁ γέρος ἔκλεισε τὰ μάτια του, ἄφησε ὅλη του τὴν περιου-σία στὸν Στέλιο, «σ' αὐτὸ τὸ παιδί ποὺ προσευχήθηκε γιὰ μένα,

ἐνῶ ἐγὼ τόσο τὸ βασάνιζα», ὅπως ἔγραφε στὴν διαθήκη του. Ἄς εἶναι ἀναπαυμένη ἡ ψυχὴ του.

Σταμάτησε ὁ γιατρός τὴν διήγησι. Ἐβγαλε ἓνα μαντῆλι ἀπὸ τὴν τσέπη καὶ σκούπισε τὰ μάτια του, ποὺ εἶχαν γεμίσει δάκρυα.

— Ἰσως πρέπει νὰ σὰς πῶ —συνέχισε ἐνῶ ὅλοι σῶπαιναν συγ-γινημένοι — πῶς τὸ φτωχὸ ἐκεῖνο χωριατόπουλο ἔχει ἀπόψε τὰ ἐγκαίνια τῆς καινούργιας του κλινικῆς...

Κι ἔπειδὴ ὅλοι ἔμειναν ἄφωνοι, εἶπε:

— Μάλιστα, φίλοι μου. Ἐγὼ εἰμαι ὁ Στέλιος καὶ δοξάζω τὸν Θεό, γιατί μὲ ἔφερε ὡς ἐδῶ, μὲ τρόπο θαυμαστό. Οἱ προσκεκλημένοι του ἐσηκώθησαν καὶ τοῦ ἔσφισαν τὰ χέρια μὲ χαρὰ.

— Καὶ τί ἔχει τὸ κλειστὸ δωμάτιο; ἠρώτησε κάποιος. Ὁ για-ατρός πλησίασε καὶ ξεκλείδωσε τὴν πόρτα.

— Ἐδῶ βρίσκονται ὅλες οἱ εἰκόνες τοῦ Κατηχητικοῦ Σχολείου μαζί μὲ τίς φωτογραφίες τῶν γονέων μου καὶ τοῦ προστάτη μου, εἶπε. Πραγματικά. Οἱ τοῖχοι ἦσαν γεμάτοι εἰκόνες σὰν αὐτές, ποὺ κι' ἐσεῖς θὰ παίρνετε στὸ Κατηχητικόν.

— Κάθε μιὰ ἀπ' αὐτὲς μοῦ θυμίζει κι' ἓνα καθῆκον, ἓνα διδάγμα ποὺ πρέπει νὰ μὲ φωτίξῃ, νὰ μὲ ὁδηγῇ στὴ ζωὴ μου.

Οἱ προσκεκλημένοι ἔμειναν πάλι σιωπηλοί.

— Ὁ, τι κι' ἂν ἔχω, ὅ, τι κι' ἂν εἰμαι σήμερα, τὸ ὅτι δὲν πῆρα τὸν κακὸ δρόμο τὸν καιρὸ τῆς φτώχειας μου, ὅλα τὰ ὀφείλω στὸ Κατη-χητικὸ Σχολεῖο!, εἶπεν ὁ ἱατρός καὶ ξανάκλεισε τὴν πόρτα.

Μέσα στὴν νύχτα, ἡ νέα κλινικὴ ἀστραψε σὰν καράβι ποὺ γε-μᾶτο καλωσύνη καὶ παρηγορία ταξιδεύει μέσα στὴ ζωὴ. Ὁ για-ατρός ἦτο εὐτυχισμένος.

— Κι' ὁ Δημήτρης, τί γίνεται; ἠρώτησε κάποιος.

— Ὁ Δημήτρης; εἶπε χαμογελώντας ὁ ἱατρός. Ἐκεῖνος ἔχει ἐγκα-τασταθῇ στὴν Ἀμερικὴ, ἔχει μεγάλη οἰκογένεια καὶ ἐργάζεται καλὰ.

— Τί δουλειὰ κάνει; ἠρώτησαν ὅλοι.

— Εἶναι ἱερεὺς, φίλοι μου. Καὶ κάνει κάθε Κυριακὴ στὰ Ἑλληνό-πουλα Κατηχητικὸ Σχολεῖο, ὅπως ἐκεῖνος ὁ ἀγαθὸς ἱερεὺς τοῦ χω-ριοῦ. Θὰ τὸν γνωρίσετε, γιατί ἐπιστρέφει στὴν πατρίδα. Ἡ κλινι-κὴ αὐτὴ γιὰ νὰ ἐκπληρώσῃ τὸ σκοπὸ τῆς, ἔχει ἀνάγκη κι' ἀπὸ ἓνα κληρικόν. Θὰ συνεργασθοῦμε, λοιπόν.

ΕΜΒΑΘΥΝΣΙΣ. Ἐλπίζω νὰ σᾶς ἡχαρίστησε ἡ ἱστορία, πού ἤκούσατε, ἀγαπητὰ παιδιά (...) Πόσοι καὶ πόσοι ἄνθρωποι χάρις σ' αὐτὰ πού ἤκουσαν στὸ Κ. Σχολεῖο καὶ ἐφήρμοσαν προσεκτικὰ στὴ ζωὴ τους, ἔγιναν σπουδαῖοι, εὐλογημένοι ἀπὸ τὸν Θεό, στελέχη τῆς κοινωνίας μας, πηγὲς καλωσύνης καὶ ἀγαθοποιίας γιὰ τοὺς δυστυχεῖς. Τί ἦτο ὁ Στέλιος τοῦ μαθήματός μας; (...) Ἐνα πτωχὸ χωριάτópουλο, δυστυχισμένο. Καὶ πού τὸν ἔφερε ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἡ πιστὴ ἐφαρμογὴ αὐτῶν, πού ἤκουσε στὸ Κ. Σ.; (...) Πολὺ ὕψηλά. Τὸν ἔκαμεν ἄνθρωπο τοῦ Θεοῦ, ἀληθινὸ χριστιανό. Τί σᾶς βοηθεῖ, λοιπόν, νὰ γίνετε, τὸ Κ. Σχολεῖο; (...)

ΔΙΔΑΓΜΑ. Τὸ Κ. Σ. μᾶς βοηθεῖ νὰ γίνωμε ἀληθινοὶ χριστιανοί.

ΕΦΑΡΜΟΓΗ. Τί λέτε, παιδιά, εἶναι σπουδαῖο νὰ εἶναι κανεὶς σήμερα ἀληθινὸς χριστιανός; (...) Σπουδαιότατο. Ὁ κόσμος ὅλος διψᾷ σήμερα ἀπὸ καλωσύνη, ἀπὸ ἀγάπη, ἀπὸ ἐνθρώπους καλοῦς. Τὸ Κ.Σ. μὲ τὰ μαθήματά του, πού γίνονται μέσα σὲ ἀγία ἀτμόσφαιρα, μὲ χαρὰ καὶ ἀγάπη, θὰ καλλιιεργήσῃ στὴν ψυχὴ σας τὴν ἀρετὴ, θὰ σᾶς μεταμορφώσῃ σὲ ἀληθινὰ στολίδια τοῦ σπιτιοῦ, τῆς γειτονίας σας, τῆς κοινωνίας μας. Θὰ σᾶς κάμῃ φῶτα παρήγορα μέσα στὸ σκοτάδι τῆς κακίας, πού σκεπάζει τὸν κόσμο. Γιὰ νὰ μπορέσῃ ὁμῶς τὸ Κ.Σ. νὰ ἐπιτύχῃ στὸν σκοπὸ του, ἔχει ἀνάγκη καὶ τῆς ἰδικῆς σας βοηθείας. Τί περιμένει, δηλαδὴ, ἀπὸ σᾶς; (...) Πρῶτα-πρῶτα νὰ εἰσθε τακτικοί. Ἐνθυμεῖσθε πόσες καὶ πόσες θυσίες ἔκαμαν τὰ δυὸ ἐκεῖνα ἀδελφία, γιὰ νὰ μὴ χάσουν τὰ μαθήματα τοῦ Κ.Σ.; (...) Περιορροῦσαν μιὰ ὁλόκληρη ὥρα, ἐνῶ ἑσεῖς ἔχετε τὴν ἐκκλησία (ἢ τὴν αἰθουσα) δυὸ βήματα, μέσα στὴν ἐνορία σας. Καὶ μάλιστα, θυμᾶσθε πῶς πῆγαιναν καὶ τὸ χειμῶνα ἀψηφόντας τὰ κρύα καὶ τὴς βροχῆς κι' ἀφήνοντας τοὺς φίλους καὶ τὰ παιγνίδια, γιὰτὶ ἐγνώριζαν πῶς εἶναι σπουδαιότατος φίλος τὸ Κ.Σ. Ἀρκεῖ ὁμῶς ἡ τακτικὴ παρακολούθησις μονάχα; Τί ἄλλο ἔκαμαν τὰ δυὸ ἐκεῖνα καλὰ παιδιά; (...) Ἦγωνίζοντο νὰ ἐφαρμόσουν ἐκεῖνα, πού ἐδιδάσκοντο. Τὸ ἐπέτυχαν; (...) Βεβαίως, τὸ ἐπέτυχαν. Ἐγιναν τίμια καὶ φρόνιμα παιδιά, πού ἐπρόκοψαν πολὺ στὴν ζωὴ. Ἐσεῖς θέτε νὰ ἐπιτύχετε

στὴν ζωὴ σας, νὰ γίνετε ἄνθρωποι, πού ὅλοι θὰ σᾶς σέβωνται καὶ θὰ σᾶς ἀγαποῦν; (...) Ἀνάγκη, λοιπόν, νὰ εἰσθε τακτικοὶ στὸ Κ.Σ. καὶ νὰ ἀγωνίζεσθε γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῶν διδαγμάτων. Ὁ ἀγῶνας αὐτός δὲν εἶναι πολὺ εὐκόλος, παιδιά, γιὰτὶ κι' ἑσεῖς ἔχετε τοὺς πειρασμούς σας. Ἐκινᾶτε λ.χ. γιὰ τὸ Κ.Σ. καὶ σᾶς φωνάζει ἕνας γνωστός νὰ πᾶτε νὰ παίξετε, ἐνῶ ἔχετε κι' ἄλλες ὥρες γιὰ παιγνίδι, δχι ὁμῶς καὶ γιὰ τὸ Κ.Σ. Σ' αὐτὸ τὸν ἀγῶνα θὰ σᾶς βοηθήσῃ ὁ Οὐράνιος Πατέρας μας. Ἐκεῖνος θὰ σᾶς παραστέκῃ καὶ θὰ σᾶς βοηθῇ. Θάρρος, λοιπόν, καὶ πάντα μπροστά. Σκοπός μας εἶναι νὰ γίνετε καλοί, ἀληθινοὶ χριστιανοί.

ΟΔΗΓΙΑΙ: 1) Μετὰ τὸ πέρας τοῦ μαθήματος θὰ συνεχισθοῦν ὑπὸ τοῦ βοηθοῦ αἱ ἐγγραφὰι τῶν νεοπροσελθόντων. 2) Ὁ Κατηχητὴς πρέπει νὰ συστήσῃ α) προμήθειαν βιβλιαρίου διὰ τὴν ἐγγραφὴν διδαγμάτων καὶ Ρητῶν, β) προμήθειαν σήματος, ἐξηγῶν διὰ ποῖον λόγον πρέπει τοῦτο νὰ εἶναι πάντοτε καρφιτωμένο στὸ πέτο τοῦ μαθητοῦ τοῦ Κ.Σ. καὶ γ) τακτικὴν ἀνάγνωσιν τῶν παιδικῶν χριστ. βιβλίων καὶ περιοδικῶν.